ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

XX. Uluslararası İletişim Sempozyumu

20th International Symposium Communication in the Millennium

CIM 2024

SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ KİTABI

ISBN: 978-625-00-2593-2

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

XX. ULUSLARARASI İLETİŞİM SEMPOZYUMU

Sempozyum Bildirileri Kitabı

XX. Uluslararası İletişim Sempozyumu (CIM 2024), Anadolu Üniversitesi tarafından 6 – 7 – 8 Kasım 2024 tarihlerinde Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi'nde düzenlenmiştir.

https://cim.anadolu.edu.tr

cimsymposium@gmail.com

Anadolu Üniversitesi

İletişim Bilimleri Fakültesi

ESKİŞEHİR

CIM 2024 BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdullah Koçak, Selçuk University
Prof. Dr. Adem Yılmaz, Atatürk University
Prof. Dr. Ahmet Kalender, Selçuk University
Prof. Dr. Ahmet Yalçın Kaya, Selçuk University
Prof. Dr. Amy Schmitz Weiss, San Diego State University
Prof. Dr. Aslı Gönenç, İstanbul University
Prof. Dr. Ayhan Yılmaz, Anadolu University
Prof. Dr. Ayla Okay, İstanbul University
Prof. Dr. Aysun Yüksel, Anadolu University
Prof. Dr. Ayşen Gül, İstanbul University
Prof. Dr. Aytekin Can, Selçuk University
Prof. Dr. Başak Solmaz, Selçuk University
Prof. Dr. Besim Yıldırım, Atatürk University
Prof. Dr. Cem Pekman, Kocaeli University
Prof. Dr. Çiler Dursun, Ankara University
Prof. Dr. David Weaver, Indiana University
Prof. Dr. Dilruba Çatalbaş, Galatasaray University
Prof. Dr. Elif Küçük Durur, Atatürk University
Prof. Dr. Erdal Dağtaş, Anadolu University
Prof. Dr. Erhan Akyazı, Marmara University
Prof. Dr. Erhan Eroğlu, Anadolu University
Prof. Dr. Eylem Şentürk Kara, İnönü University
Prof. Dr. Fatma Nisan, İnönü University
Prof. Dr. Filiz Otay Demir, Maltepe University
Prof. Dr. Funda Savaş Gün, Doğuş University
Prof. Dr. H. Kemal Süher, Bahçeşehir University
Prof. Dr. Halil İbrahim Gürcan, Anadolu University
Prof. Dr. Halim Esen, Adnan Menderes University
Prof. Dr. Haluk Birsen, Anadolu University
Prof. Dr. Haluk Gürgen, Bahçeşehir University
Prof. Dr. Haluk Yüksel, Anadolu University
Prof. Dr. Homero Gil de Z., University of Texas
Prof. Dr. İbrahim Toruk, Selçuk University
Prof. Dr. İncilay Cangöz, Anadolu University
Prof. Dr. John Downing, Southern Illinois University
Prof. Dr. Judith K. Litterst, St. Cloud State University
Prof. Dr. Karin G. Wilkins, University of Texas
Prof. Dr. Levent Eldeniz, Marmara University
Prof. Dr. Levent Yaylagül, Akdeniz University
Prof. Dr. Meral Serarslan, Selçuk University
Prof. Dr. Murat Özgen, İstanbul University
Prof. Dr. Nazlı Bayram, Yaşar University
Prof. Dr. Nejdet Atabek, Anadolu University
Prof. Dr. Neşe Kars, İstanbul University
Prof. Dr. Nikos Panagiotou, Selanik Aristoteles University
Prof. Dr. Nilüfer Sarı, İstanbul University
Prof. Dr. Nüket E. Ergeç, Çukurova University
Prof. Dr. Ömer Özer, Anadolu University
Prof. Dr. Peyami Çelikcan, İstinye University
Prof. Dr. Rengin İskeçe, İstanbul University
Prof. Dr. Ruhdan Uzun, Gazi University
Prof. Dr. Seçkin Özmen, İstanbul University
Prof. Dr. Sema Becerikli, Ankara University
Prof. Dr. Serdar Sever, Anadolu University
Prof. Dr. Serra Gorpe, University of Sharjah
Prof. Dr. Sevda Alankuş, Yaşar University
Prof. Dr. Sevil Uzoğlu Bayçu, Anadolu University
Prof. Dr. Sevimece Karahan Doruk, İstanbul University
Prof. Dr. Sezen Ünlü, Anadolu University
Prof. Dr. Suat Gezgin, Yeditepe University
Prof. Dr. Süleyman İrvan, Üsküdar University
Prof. Dr. Süleyman Karaçor, Selçuk University
Prof. Dr. Thomas Hanitzsch, Ludwig-Maximilians-Universität München
Prof. Dr. Volkan Yüzer, Anadolu University
Prof. Dr. Erkan Yüksel, Anadolu University
Prof. Dr. Zülfiye Acar Şentürk, Yozgat Bozok University

CIM 2024 ORGANİZASYON KOMİTESİ

Prof. Dr. Bülend Aydın ERTEKİN (Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İncilay CANGÖZ (Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Gazetecilik Bölüm Başkanı)
Prof. Dr. Erkan YÜKSEL
Doç. Dr. Alaaddin F. PAKSOY
Dr. Öğr. Üyesi Simge SÜLLÜ DURUL
Arş. Gör. Alper Hakan YAVAŞÇALI
Prof. Dr. Serra Görpe
Prof. Dr. Suat Gezgin
Prof. Dr. Besim Yıldırım
Prof. Dr. Zülfiye Acar Şentürk
Doç. Dr. Ali Emre Dingin
Öğr. Gör. Nebiye Özaydemir
Öğr. Gör. Hüseyin Altunlu
Arş. Gör. Ferhat Yasav
Arş. Gör. Duygu Keçeli
Arş. Gör. Hülya Tekbıyık
Arş. Gör. Yağmur Çolak
Tamer Olcay
Melis Tözel
Derya Ezgi Eker
Atamali Aliyev
Mine Özdemir

CIM 2024 KİTAP EDİTÖRLERİ

Prof. Dr. Erkan YÜKSEL
Doç. Dr. Alaaddin F. PAKSOY
Dr. Öğr. Üyesi Simge SÜLLÜ DURUL
Arş. Gör. Alper Hakan YAVAŞÇALI

Eda ACAR SİNAOĞLU **300 - 307**
Giresun Üniversitesi
Post-Truth Çağında Doğrulama Platformlarının Sosyal Medyadaki Rolü: Teyit.org Üzerinden Bir İnceleme

Zeynep Gazali DEMİRTAŞ, Semanur KAŞ **308**
Süleyman Demirel Üniversitesi
Deepfake Teknolojisi: Fırsatlar ve Tehditler Üzerine Literatür İncelemesi

Bahşende ÇOBAN AZİZOĞLU, Emel KARAYEL BİLBİL **309 - 324**
Marmara Üniversitesi
Sürdürülebilirliğin Çevresel Boyutu ve Marka Yönetimi İlişkisi Üzerine Nitel Bir Analiz

Yasemin KIRKIL **325 - 337**
Sakarya Üniversitesi
Sağlık İletişimi ve Haberciliği: Maymun Çiçeği Virüs Haberlerinin Veri Gazeteciliği Üretim Süreçlerine Göre Karşılıklı Olarak İncelenmesi

Simge ÜNLÜ **338 - 347**
Sakarya Üniversitesi
Ulusal Haber Ajansları Üzerinden İzmir Yangını Haberlerinin Risk İletişimi Bağlamında İncelenmesi

Fikriye Şimal ÇABAS, Hatice KILINÇ **348 - 362**
Süleyman Demirel Üniversitesi
Türkiye'de Bağımsız Gazetecilik

Güler CANBULAT **363**
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Türkiye'deki Afrikalı Göçmenlerin Irkçılık Konusunu Ele Alan YouTube Videoları ve Ev Sahibi Toplumla Müzakere

Murat ŞAHİN **364**
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Sinema ve Gerçekçilik: Türk Sinemasında Plan Sekans Örneği Olarak Mukavemet (2022) Filminin Analizi

Begüm NEGİZ **365**
Marmara Üniversitesi
Sanat Sinemasının Gelenekselden Dijitale Olan Dönüşümü: Türkiye'deki Dijital Video Platformları

Eren YÜKSEL **366**
Ankara Üniversitesi
2010 sonrası Türkiye Sinemasında Yaşlılık ve Erkeklik Temsilleri

Batı ANADOLU **367**
Çukurova Üniversitesi
Dijital Çağda Sinema Manifestoları: Politik, Estetik ve Kültürel Dönüşümler

Seynep BAYKAL, Deniz Bilge ÜLKER **368**
Ankara Yıldırım Bayezıt Üniversitesi
Toplumsal İlişkisellikler ve Spor: Televizyon Dizilerinde Spor Temsilleri Üzerinden Sosyolojik Bir Analiz; Tek Yürek, Adı Efsane ve Şampiyon Dizileri Örnekleri

DİJİTAL ÇAĞDA SİNEMA MANİFESTOLARI: POLİTİK, ESTETİK VE KÜLTÜREL DÖNÜŞÜMLER

Batu ANADOLU
Çukurova Üniversitesi, Türkiye
banadolu@live.com

Özet: *Sinemanın evrimi; tarihsel, teknolojik ve estetik boyutlarda köklü değişimlerin izlerini taşımaktadır. İlk film gösterimlerinden avangart hareketlere, kültürel ve politik olaylardan dijital çağın sunduğu yeniliklere kadar bu değişim, yazılı ve görsel-işitsel metinlerle kayıt altına alınmıştır. Birtakım metinler ise bu evrimi sadece kayıt altına almakla kalmayıp, aynı zamanda yönlendirme açısından da değer taşımaktadır. Bu metinlerden sinema manifestoları; sinemanın sadece teknik bir ilerleme değil, aynı zamanda kültürel ve sanatsal bir dönüşüm geçirdiğinin göstergesi olarak bu sürecin anlaşılmasında kilit bir rol oynamaktadır.*

Sinema manifestoları genellikle bir grup sanatçının, yönetmenin veya sinema eleştirmeninin belirli bir sinema estetiğini, tekniğini veya ideolojisini teşvik etmek amacıyla yayımladıkları açıklamalardır. Tarihsel süreç içinde manifestolar, eleştirel bağlamda ana akım sinemanın karşısında avangart ve yenilikçi yaklaşımların temsilcisi olmuş, içinden çıktıkları dönem ve zamanı sosyal, politik, kültürel ve estetik açıdan yeniden tahayyül eden metinler olarak dikkat çekmiştir. Doğası gereği monolojik olarak nitelendirilen manifestolar, zaman içinde birbirleriyle iletişim kuran diyalektik metinler olarak da düşünülmüşlerdir.

Akademik alandaki sinema tartışmalarında, yayınlarda ve ders içeriklerinde genellikle Dogma 95 sonrası dönemdeki manifestoların göz ardı edildiği gözlemlenmektedir. Sinema tarihindeki birçok akıma ve paradigma değişimine öncülük eden manifestoların, sinemanın hiç olmadığı kadar tartışıldığı dijitalleşme döneminde ihmal edilmesi, mevcut tartışma ortamını anlamlandırmada önemli bir eksiklik ve problem yaratmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sinema alanındaki dijitalleşmenin yarattığı etkileri sinema manifestoları üzerinden izlemek ve tartışma alanını genişletmektir. Çalışmanın evreni, sinema alanında dijitalleşme ve kendin yap (DIY) hareketine vurgu yapan Dogma 95 manifestosundan günümüze kadar yayımlanmış sinema manifestoları olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, literatür taraması yapılarak 35 manifesto tespit edilmiş ve çalışmanın amacı doğrultusunda 16 manifesto örneklem olarak seçilmiştir.

Bu çalışmada, metinlerin nitel analizi için karşılaştırmalı ve diyalektik yöntemler kullanılmıştır. İlk olarak, seçilen metinler nitel içerik analizi çerçevesinde aralarındaki ortak temalar, benzerlikler ve farklılıklar üzerinden kategorize edilmiştir. Farklı kültürler ve bireyler tarafından üretilmiş bu metinlerin içerikleri sistematik bir şekilde sınıflandırılmış, yapısal ve tematik özellikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, metinlerin birbirleriyle olan etkileşimleri ve söylemsel karşıtlıkları derinlemesine analiz edilmiştir. Bu diyalektik analiz, metinlerin birbirlerinin argümanlarını nasıl yanıtladığını ve karşılıklı olarak nasıl bir söylem oluşturduklarını anlamak amacıyla yapılmıştır. Böylece, metinlerin içerik ve söylem düzeyindeki ilişkileri daha geniş bir bağlamda değerlendirilebilmiş ve her metnin anlam dünyası içinde yer aldığı daha büyük tartışmalar ortaya konmuştur. Çalışmanın sonucunda manifestolar aracılığıyla sinema alanındaki dijitalleşmeye ilişkin üç kategori tespit edilmiştir: Toplumsal azınlıklar ve marjinalleştirilmiş grupların temsiline yönelik sosyal ve politik, üretim pratiklerini tartışmaya açan estetik ve filmlerin korunmasına ve festivallere yönelik kültürel kategori. Sosyal ve politik yaklaşım, 21. yüzyılın başında sinema alanında ekonomik ve sosyal açıdan bir demokratikleşme ve özgürleşme yaşanacağına yönelik ütopik bir görüşü temsil etmektedir. Bu ütopik yaklaşım; film üretim, dağıtım ve gösterim pratiklerinde yeni bir estetik yaratma düşüncesini harekete geçirmiş ve ana akıma yönelik bir eleştiri geliştirmiştir. Ancak zamanla, bu ütopyanın eleştirisini içeren daha korumacı kültürel bir yaklaşım da ortaya çıkmıştır. Sinemanın dijitalleşmesini ve sonsuz imge üretimini çağdaş kapitalizm ve neoliberalizm doğrultusunda ele alan kültürel yaklaşım, özellikle film malzemesini ve festivallerin yarattığı etkileşimi korunması gereken olgular olarak tanımlamaktadır. Bu çalışma, manifestoların hem sinemanın kendisinin hem de onu çevreleyen ve destekleyen teorik ve eleştirel pratiklerin ve aygıtların inşasında oynadığı rolün eleştirel bir tarihini oluşturmaya katkıda bulunmaktır.

Anahtar kelimeler: *Sinema, Dijitalleşme, Manifesto, Nitel İçerik Analizi, Dogma 95.*